

JANUSZ BIENIEWSKI
(1931—1984)

24 września 1984 roku geologia polska poniosła bolesną stratę. Zmarł przedwcześnie po krótkiej i ciężkiej chorobie Janusz Bieniewski, profesor nadzwyczajny Wydziału Górniczego Politechniki Wrocławskiej i Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego.

Janusz Bieniewski urodził się 28 kwietnia 1931 r. w Łucku na Wołyniu. Studia odbył na Wydziale Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Wrocławskiego i w 1955 roku uzyskał stopień magistra geologa. Po studiach podjął pracę w górnictwie węgla brunatnego.

Podczas całego okresu swego zatrudnienia w przemyśle węgla brunatnego bardzo silne związki łączyły go z macierzystą uczelnią. Tu, w Instytucie Nauk Geologicznych, na podstawie rozprawy pt.: „Powstanie i rozwój serii węgla brunatnego w polskiej części niecki żytawskiej” uzyskał w r. 1962 stopień doktora nauk przyrodniczych w zakresie geologii. Tu również, w roku 1969, przedstawiając rozprawę pt.: „Prognoza hydrogeologiczna odwadniania złóż węgla brunatnego eksploatowanych odkrywkowo, na przykładach z rejonu Bełchatów” zakończył przewód habilitacyjny.

W okresie od 1963 do 1976 roku pracował J. Bieniewski w Centralnym Ośrodku Badawczo-Projektowym Górnictwa Odkrywkowego „Poltegor” we Wrocławiu, gdzie stworzył silny ośrodek badań hydrogeologicznych.

W roku 1976 rozpoczął pracę jako nauczyciel akademicki w Politechnice Wrocławskiej, obejmując na Wydziale Górniczym kierownictwo Zakładu Odwadniania Kopalń. Pełnił tu w okresie swojego zatrudnienia wiele odpowiedzialnych funkcji. Był Zastępcą Dyrektora Instytutu Górnictwa do spraw Dydaktyki, Dyrektorem Instytutu Górnictwa, Dziekanem Wydziału Górniczego, a w 1984 roku w wyborach do władz uczelni powierzono mu funkcję prorektora do spraw dydaktyki. Równoległe do działalności zawodowej w przemyśle i w Politechnice Wrocławskiej cały czas,

do ostatnich chwil swojego życia, prowadził zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Wrocławskim. W działalności dydaktycznej J. Bieniewskiego na podkreślenie zasługuje jego szczególna troska o staranne przygotowanie zajęć oraz stosowanie poglądowych metod nauczania. Znany był w kręgach studenckich i zawodowych jako wymagający nauczyciel akademicki w stosunku do studiującej młodzieży. Stawiał również wysokie wymagania sobie jako wykładowcy i wychowawcy. Wysoki poziom działalności dydaktycznej J. Bieniewskiego na pewno wynikał z faktu, że była ona wzbogacana i stale aktualizowana własną pracą naukową oraz dużym doświadczeniem praktycznym zdobytym podczas pracy w przemyśle.

Działalność zawodowa J. Bieniewskiego obejmowała szeroki zakres zagadnień hydrogeologii, jednakże swe naukowe zainteresowania skoncentrował na wybranym jej dziale. Była to dynamika wód podziemnych w zastosowaniu do odwadniania złóż oraz czerpania wód podziemnych za pomocą ujęć zaopatrujących w wodę gospodarkę narodową. W znajomości tych zagadnień osiągnął perfekcję i autorytet krajowy.

W zakresie zagadnień dotyczących problematyki odwadniania kopalń odkrywkowych często występował jako ekspert strony polskiej w Jugosławii i Niemieckiej Republice Demokratycznej. Oryginalne wyniki badań naukowych J. Bieniewski osiągnął w zakresie metod prognozowania zjawisk i procesów hydrogeologicznych wywołanych czerpaniem wód podziemnych. Zapoczątkował i w szerokim zakresie wprowadził do hydrogeologii górnictwa odkrywkowego modelowe metody badania procesów filtracyjnych.

Całość naukowego dorobku J. Bieniewskiego zamyka się 50 rozprawami i komunikatami naukowymi opublikowanymi, 130 ważniejszymi pracami nie opublikowanymi, 105 koreferatami i opiniami, 20 projektami i dokumentacjami. Za wydany w 1983 r. skrypt pt.: *Owadnianie kopalń* otrzymał w 1984 r. nagrodę Ministra Szkolnictwa Wyższego, Nauki i Techniki.

J. Bieniewski był aktywnym członkiem Międzyresortowej Komisji Dokumentacji Hydrogeologicznej przy Centralnym Urzędzie Geologii, Komisji Odwoławczej do spraw Szkód Górniczych, Komisji Nauk o Ziemi i Komisji Nauk Górniczych Polskiej Akademii Nauk, Oddziału we Wrocławiu, oraz Międzynarodowej Asocjacji Hydrogeologów. J. Bieniewski był również czynnym członkiem Polskiego Towarzystwa Geologicznego, okresowo członkiem Zarządu Oddziału Wrocławskiego.

Jednym z ostatnich akordów jego działalności naukowej był w roku 1982 patronat naukowy nad II Ogólnopolskim Sympozjum Hydrogeologicznym pt. „Współczesne Problemy Hydrogeologii Regionalnej” oraz zorganizowanie pod firmą Politechniki Wrocławskiej w 1983 r. Letniej Szkoły Hydrogeologii Złóż poświęconej metodyce badań hydrogeologicznych dla górnictwa.

Za swą wszechstronną aktywną działalność uzyskał J. Bieniewski szereg odznaczeń: Srebrny i Złoty Krzyż Zasługi, Kawalerski Krzyż Orderu Odrodzenia Polski, Medal Edukacji Narodowej. W 1983 roku Rada Państwa odznaczyła go Warszawskim Krzyżem Powstańczym za udział w Powstaniu Warszawskim w charakterze łącznika w Szarych Szeregach.

Osiągnąwszy najwyższe stopnie awansu w zawodzie nauczyciela akademickiego J. Bieniewski pozostał człowiekiem niezwykle skromnym, a przy tym wrażliwym na wszelkiego rodzaju nieprawości i krzywdy ludzkie. Uważał, że obowiązkiem nauczyciela akademickiego jest nieustanna wyteżona służba społeczeństwu i Ojczyźnie. Stale inicjował i podejmował wiele działań będących wyrazem tej służby.

Wszyscy, którzy znali J. Bieniewskiego lub choćby zetknęli się z Nim na krótko, wiedzą jak wspaniałym był człowiekiem. Odszedł od nas w pełni sił twórczych snując rozległe plany przyszłych prac badawczych. Zostanie w naszej pamięci jako Człowiek mądry i szlachetny, wysokiej wartości pracownik naukowy, którego myśli i czyny pozostawiły trwałe wkład w rozwoju hydrogeologii polskiej.

Tatiana Bocheńska